

Het optreden van Coop Luijtjes tussen 1675 en 1765 in N.W. Overijssel en Z.O. Friesland.

De naam Coop Luijtjes heeft mij vele hoofdbreken gekost in de zoektocht naar de voorouders van mijn stamvader Claes Jans Huijsman. Als deze begin 1733 in het Nederland overlijdt, wordt Coop Luijtjes als “*volle neef van de overledene*” voogd over diens minderjarige kinderen. Een mooi aanknopingspunt om het voorgeslacht van Claes Jans Huijsman te achterhalen, zo lijkt het, maar de praktijk is weerbarstiger. Misschien zijn er wel meer personen met de naam Coop Luijtjes in deze regio. Reden te meer om deze persoon eens goed onder de loep te nemen. Vanwege zijn leeftijd wordt in dit onderzoek nadrukkelijk uitgesloten de persoon van Coop Luijtjes Woud gedoopt op 3-6-1741 in Steenwijkerwold-RK en overleden omstreeks 1796 in Oosterzee.

>>De naam Coop Luijtjes duikt op in **Steenwijkerwold** als Luijtien Sijgers en Jacobje Meijnen daar op 20-11-1681 hun zoon Coop laten dopen. De familie is RK gezind, vooral van moeders kant. Zoon Coop Luijtjes wordt samen met zijn *broer* Arent Luijtjes later nog op 7-3-1725 van roomse zieltjes winsterij onder de hervormden beschuldigd¹. Zijn testament² is bekend van 5-11-1743 waarin hij overigens toch nog iets aan de gereformeerde armen van Steenwijkerwold nalaat. Uit het testament blijkt dat Coop Luijtjes geen kinderen nalaat.

>>De naam Coop Luijtjes komt verder voor in de omgeving van **Steggerda**, net over de grens in Friesland. Deze Coop Luijtjes huwt in Wolvega op 18-1-1711³ met Swaantje Peters uit Sonnega en laat zijn twee zonen Peter hervormd dopen in Wolvega. Coop Ludgers (Ludjens, Lutgers) is als getuige aanwezig bij het huwelijk op 17-5-1753 in Steggerda van Jan Geers en Claasje Titen beiden van Oldemarkt, op 23-5-1755 bij het huwelijk in Steggerda van Joannes Alberts van Blesdijke en Maria Otten van de Haare en op 24-5-1759 bij het huwelijk in Steggerda van Joan van Haare en Wobbe Jacobs⁴. Of het hier om dezelfde personen Coop Luijtjes gaat is vooralsnog onduidelijk.

>>Ten slotte komt de naam Coop Luijtjes voor rondom **Wetering**, waar hij als *volle neef* van Claes Jans Huijsman op 10-2-1733 voogd wordt over diens minderjarige kinderen⁵. Het land van Coop Luijtjes op de Wetering wordt meerdere keren genoemd in de Verpondingsregels van Steenwijkerwold⁶. In deze Verpondingsregels is ook te vinden dat het duo Coop Luijtjes en Geert Cornelis in 1738 worden benoemd tot Zijlmeesters voor een traktement van elk drie Rijksdaalders per jaar. In een hypotheekacte van 19-3-1732 van Geert Roelofs aan Harm Kibus wordt als onderpand genoemd het weiland op de Wetering ten Zuiden Coop Luijtjes⁷. In de 50^e Penning van Steenwijkerwold worden meermalen transacties vermeld van landerijen op de Wetering waarbij Coop Luijtjes is betrokken⁸.

¹ Kerkeraadsverslagen in Trouwboek Steenwijkerwold

² Gerechdelijk Archief Steenwijkerwold, Toegang 76, Inventaris 22, HCO Zwolle

³ DTBL Hervormde Gemeente Wolvega Sonnega Nijelamer Nijeholtwolde

⁴ DTBL RK parochie Steggerda (Tresoar)

⁵ Voogdij register 92 Steenwijkerwold, microfiche 195+/1/pg 14

⁶ Mensema Verpondingsregels HCO Zwolle, Toegang 156, Inventaris 93

⁷ Gerechdelijk archief Steenwijkerwold, Toegang 76, Inventaris 21

⁸ Gerechdelijk archief Steenwijkerwold, 50 ste Penning, Toegang 76, Inventaris 101

In de Volkstelling van 1748 wordt één persoon Coop Luitjes genoemd als kostganger bij Heijne Hendriks en Swaantje Harms op het Westeinde van Steenwijkerwold. Het overlijden van Coop Luijtjens wordt gemeld op 15-3-1763⁹ in Oldemarkt in de overlijdensregisters van de R.K Parochie Steggerda.

De naam Coop Luijtjes duikt veelvuldig op in de rechterlijke archieven van Steenwijkerwold en Oldemarkt als schrijver in het gerecht (ceurnoot), als voogd en curator bij boedelscheidingen en als participant bij transacties van landerijen. Helaas wordt er in de regelingen waarin hij voorkomt bijna nooit een familie relatie aangegeven. Bij mijn onderzoek ben ik het volgende tegengekomen.

1. Bij de boedelverdeling van wijlen Hendrik Luijten en Aaltje Claesen in 1716 in Oldemarkt/ Paasloo is Coop Luijtjes mede curator¹⁰. Dit echtpaar nam eerder in 1713 een hypotheek¹¹ bij Jacobje Meijnen en haar zoon Coop Luijtjes.
2. Op 21-8-1717 worden Henricus Muurling en Coop Luijtjes voogd over de pupillen (pleegkinderen) van Broenis Meijnen en Geertruyt Thijmens¹². Het is verleidelijk om Coop Luijtjes hier als neef van de kinderen te zien. De weduwe van Broenis Meijnen verkoopt eerder op 2-7-1705 delen van haar huis en landerijen aan de Oudemarkt inclusief een gruttemeulen en vee aan Jacobje Meijnen¹³. De tekst van de akte duidt wel zeker op een familierelatie.
3. In de voogdij regeling van 29-08-1718 worden Coop Luijtjes en Geert Cornelis voogd over de onmondige kinderen van Jan Wolters en wijlen Hille Geerts¹⁴. In de daarop volgende boedelscheiding¹⁵ van 4-12-1725 als ook Jan Wolters is overleden worden de vele landerijen in Steenwijkerwold¹⁶, Scheerwolde, Steggerda, Peperga en Blesdijke tussen de kinderen en de voogden verdeeld. Uit andere bronnen is bekend dat het nichtje van Coop Luijtjes (Jacobje Arents) op 6-1-1760 in Oldemarkt in het huwelijk treedt met een kleinzoon van Jan Wolters (Jan Jans Jongerman), maar dit verklaart nog geen familierelatie in 1718. Jan Wolters was 'paeps' maar liet wel zijn kinderen gereformeerd dopen Steenwijkerwold.
4. In de voogdij regeling van 23-9-1724 worden Coop Luijtjes en Frerik Thijs (geen bloedverwanten) en Jan Wolters Ka als oom voogd over de kinderen van wijlen Lense Egberts (Decker) uit Paasloo en Femmigje Wolters Ka¹⁷. Lense Dekker is 'paeps' overleden, maar liet zijn kinderen gereformeerd dopen in Steenwijkerwold.
5. In de voogdij regeling van 28-7-1732 worden Heine Hendriks als nabestaande neef en Peter Dirks Klasen en Coop Luijtjes (geen bloedverwanten) voogd over de kinderen van wijlen Lubbert Jans en Sijtien Alten in Steenwijkerwold¹⁸.

⁹ DTBL R.K. Parochie Steggerda, Register van overledenen, inventaris 781 Tresoar-Leeuwarden

¹⁰ Voogdij register 2942 Schoutambt Oldemarkt, juni 1716

¹¹ Rechterlijk archief Oldemarkt, Inventaris 2927 d.d. 25-11-1713

¹² Gerechtelijk archief Oldemarkt, Toegang 64.1, Inventaris 2954

¹³ Gerechtelijk archief Oldemarkt, Toegang 64.1, Inventaris 2926, pg 323

¹⁴ Voogdij register Schoutambt Steenwijkerwold, Microfiche 194+/2

¹⁵ Voogdij register Schoutambt Steenwijkerwold, Microfiche 194+/3/pagina 313

¹⁶ Wolter Olden, Poppingen, Sigeringe, Gerdingen

¹⁷ Voogdij register Schoutambt Steenwijkerwold, Microfiche 194+/3

¹⁸ Voogdij register Steenwijkerwold, Microfiche 195+/1

6. In de voogdij regeling van 20-2-1733 worden Coop Luijtjes en Willem Wolters voogd over de kinderen van wijlen Claes Jans Huijsman en Gerritje Theunis uit het Nederland in Scheerwolde¹⁹. Coop Luijtjes als *volle neef van de overledene* en Willem Wolters is voogd wegens het ontbreken van bloedvrienden van moeders zijde.
7. In de 50^e Penning Steenwijkerwold²⁰ wordt een drietal transacties van landerijen van landerijen beschreven waarbij Coop Luijtjes partij is. Hij koopt land van Wolter Jans en 'ribbeland' van Jan Huijsman en Eijssse Reinders en wordt ook genoemd met Peter Sijgers. In 1734 heeft hij land op de Wetering. Wolter Jans en Peter Sijgers komen van Steenwijkerwold en Jan Huijsman en Eijssse Reinders van de Wetering.
8. Coop Luijtjes figureert meermalen als ceurnoot in het gerechtelijk archief van Steenwijkerwold. Zo ook op 10-9-1736²¹ bij het opmaken van het testament van Aaltje Gerrits, de weduwe van Jan Jans Huijsman op de Wetering. Aaltje is de schoonzuster van Claes Jans Huijsman.
9. In de voogdij regeling van 7-11-1748 worden Coop Luijtjes en Jan Thijl voogd over de kinderen van wijlen Arent Luijten en Clara Peters²². In nadere regelingen²³ van 13-5-1752 en van 4-6-1753 komen zij nogmaals voor in hun rol als voogd. Coop Luijtjes treedt hier duidelijk op als oom van de kinderen van moederszijde.
10. Wie is de Coop Luijtjes uit de Volkstelling 1748? Mij lijkt dit de zoon van Luijtien Sijgers en Jacobje Meijnen van Steenwijkerwold. Maar hoe komt hij als kostganger terecht bij Heijne Hendriks en Swaantje Harms?. In 1732 zijn Coop Luijtjes en Heijne Hendriks nog gezamenlijk voogd geweest over de kinderen van Lubbert Jans en Sijtien Alten.
11. Wie is de Coop Luijtjes die op 15-3-1763 overlijdt in Oldemarkt zoals vastgelegd in het overlijdensregister van de R.K Parochie Steggerda? Alweer moet het welhaast om de zoon van Luijtien Sijgers en Jacobje Meijnen gaan. In 1753 wordt Coop Luijtjes nog genoemd in de 50e Penning van Steenwijkerwold als voogd van de kinderen van wijlen Arent Luijten.²⁴

Alle bovenstaande referenties naar Coop Luijtjes lijken te wijzen op één persoon in de regio met deze naam, met een slag om de arm voor de persoon uit Steggerda net over de grens in Friesland. Ook uit het feit dat Coop Luijtjes geen nadere adresverwijzing meekrijgt bij zijn optredens kan erop duiden dat er dus kennelijk geen verwarring mogelijk was over de herkomst van zijn persoon. Dit zo zijnde moet het deze Coop Luijtjes zijn, de zoon van Luijtien Sijgers en Jacobje Meijnen, die als volle neef van Claes Jans Huijsman in 1733 de rol van voogd op zich neemt over de drie onmondige kinderen Cleijs, Albert en Machtelt van Claes Jans Huijsman en Gerritje Theunis. Maar past hij als zodanig ook in de stamboom.....?

A. Huisman/Joure, 23 januari 2012, bijgewerkt 17-12-2013.
<http://www.huismangenen.nl>

¹⁹ Voogdij register Schoutambt Steenwijkerwold, Microfiche/195+/1/pagina 14

²⁰ Steenwijkerwold, 50 ste Penning, Microfiches 207+/1, 2 en 3

²¹ Gerechtelijk archief Steenwijkerwold, Toegang 76, Inventaris 22, Microfiche 166++, Nr.1, pg 24-28

²² Voogdij register Oldemarkt 2946

²³ Rechterlijk archief Oldemarkt, Toegang 64.1, Inventaris 2930

²⁴ Gerechtelijk archief Steenwijkerwold, 50 ste Penning, Toegang 76, Inventaris 100

